

SANKČNÍ ŘÁD

Sankční řád je nedílnou součástí školního řádu. Je zpracován v souladu s preventivním programem zabývajícím se rizikovými faktory chování žáků, určuje procesní postup pro řešení přestupků proti školnímu řádu a stanovuje jednoznačná a jasná pravidla, která přispějí k příznivějšímu klimatu ve škole.

Procesní postup vychází z následujících pravidel

- porušení školního řádu je prošetřeno okamžitě poté, co škola o tom obdržela informaci,
- o každém jednání je sepsán záznam, který je podepsán všemi zúčastněnými,
- v případech, kdy je navrhováno kázeňské opatření DRŠ nebo snížený stupeň z chování, je svolána výchovná komise,
- respektují se práva žáků a jejich zákonných zástupců (§ 21 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon),
- neprodleně a prokazatelně informujeme zákonné zástupce o závažnosti porušení pravidel chování a možných následcích, jež v daném případě přicházejí v úvahu,
- žák i zákonný zástupce se mohou k celé situaci vyjádřit (§ 8 odst. 2 zákona 359/1999 Sb., Zákon o sociálně právní ochraně dětí),
- při požití alkoholu a jiných omamných látek je informován zákonný zástupce, v závažných situacích je přivolán lékař, Policie ČR a je informován orgán sociálně právní ochrany dětí,
- členové pedagogické rady poskytují všechny informace, které se k danému problému vztahují, a jsou poradním a návrhovým orgánem,
- při závažném porušování školního řádu nemusí sankce postupovat podle stupnice kázeňských opatření, tedy od 1. stupně,
- při hrubém porušení školního řádu nemusí snížené známce z chování předcházet jiné kázeňské opatření,
- o konečném kázeňském opatření rozhoduje ředitel školy.

Stupnice kázeňských opatření podle závažnosti porušení

1. Napomenutí třídního učitele – NTU
2. Důtka třídního učitele – DTU
3. Důtka ředitele školy – DRŠ

V případě, že se míjí účinkem přijaté kázeňské opatření, bude žákovi po projednání v pedagogické radě snížen stupeň známky z chování (druhý stupeň – uspokojivé, resp. třetí stupeň – neuspokojivé).

Záškoláctví

Žáci jsou povinni řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat (§ 22 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon). Rodiče jsou na začátku každého školního roku informováni o způsobu uvolňování a omlouvání žáků (MŠMT č. j. 10194/2002-14, Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví).

Pokud je počet neomluvených hodin vyšší než 25 hodin, hlásíme tuto skutečnost orgánům sociálně právní ochrany. Pokud nebude žák omluven po skončení své nepřítomnosti ve škole, a to nejpozději do 72 hodin u TU, bude jeho absence považována za neomluvenou a řešena kázeňským postihem.

Sankční rozpětí

- a) pozdní příchody do vyučování – NTU až DRŠ
- b) svévolné opuštění budovy školy – DRŠ až snížený stupeň z chování
- c) neomluvené hodiny – DTU až snížený stupeň z chování dle jejich počtu

Školní násilí

Nevhodné, násilné chování vůči spolužákům, ublížení na zdraví nebo psychické týrání je posuzováno v souladu s MŠMT č. j. 20 006/2007 – 51, Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

Školní násilí je posuzováno dle závažnosti a opakování. V závažném případě dojde k vyrozumění orgánů sociálně právní ochrany, případně policejního orgánu.

Sankční rozpětí

- a) první selhání – NTU až DŘŠ dle závažnosti
- b) opakované ubližování – snížený stupeň z chování

Šikana

Případy šikany se řeší dle ustanovení MŠMT č. j. 20 006/2007 – 51, Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Šikana je posuzována dle jejího stadia a rozsahu. V závažném případě dojde k vyrozumění orgánů sociálně právní ochrany, případně policejního orgánu.

Sankční rozpětí

- a) počáteční šikana – DTU až DŘŠ dle závažnosti
- b) rozvinutá šikana – snížený stupeň z chování

Ničení majetku

Každý je odpovědný za škodu, kterou svým jednáním způsobil. V případě úmyslného poškození či zničení školního majetku bude škola vymáhat náhradu škody (§ 2920 a § 2921 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo uvedení majetku do původního stavu. Při úmyslném poškozování majetku školy je žák současně potrestán kázeňsky.

Sankční rozpětí

- a) jednorázové – NTU až DTU
- b) opakované – DŘŠ až snížený stupeň z chování dle počtu případů

Krádeže

Zcizit někomu jeho majetek je v České republice považováno za trestný čin nebo přestupek, a to podle výše škody, která byla způsobena (§ 205 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník a § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích). Škola bude postihovat krádeže školního i osobního majetku a bude požadovat navrácení nebo náhradu zcizených předmětů. V závažném případě dojde k vyrozumění orgánů sociálně právní ochrany, respektive policejního orgánu.

Sankční rozpětí

- c) jednorázové – NTU až DŘŠ
- d) opakované – DŘŠ až snížený stupeň z chování dle počtu případů

Žák bude kázeňsky potrestán, pokud řešení případu neproběhne za účasti policie.

V případě dobré spolupráce žáka i rodičů lze přistoupit k mírnějšímu kázeňskému opatření.

Nošení zbraní a předmětů ohrožujících zdraví

Nošení zbraní a předmětů ohrožujících zdraví je neslučitelné s výchovně vzdělávací náplní práce ve škole.

Sankční rozpětí

- a) přinesení bez manipulace – NTU až DTU
- b) přinesení a manipulace – DRŠ až snížený stupeň z chování

Alkohol, tabákové výrobky, drogy a další návykové látky

Manipulace, užívání a konzumace návykových látek osobami mladšími 18 let je považováno za nebezpečné chování a může být kvalifikováno jako trestný čin nebo provinění (§ 283 až § 287 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník).

Všem žákům je zakázáno užívat návykové látky (alkohol, tabákové výrobky, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky nepříznivě ovlivňující psychiku člověka, jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování ve smyslu § 130 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník). Je nepřípustné s těmito látkami ve škole manipulovat (manipulací se rozumí přinášení, nabízení, zprostředkování, prodej, opatření, přechovávání). Za neoprávněné přechovávání v malém množství pro vlastní potřebu, umožnění neoprávněného požívání návykových látek osobě mladší 18 let lze uložit pokutu podle § 39 odst. 2 zákona č. 197/1998 Sb., o návykových látkách a změně některých zákonů.

Zakázána je rovněž výroba, distribuce, šíření, propagace omamných a psychotropních látek i navádění k jejich užívání.

Současně není z důvodu ochrany zdraví dovoleno do školy vstupovat pod vlivem alkoholu či jiné omamné a psychotropní látky.

Zákaz platí i pro školní akce pořádané mimo areál školy.

Škola je povinna případný trestný čin přezkazit a učiní tak včasným oznámením věci policejnímu orgánu (§ 367 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník).

Škola bude postupovat stejně i v případě výskytu látky v areálu školy, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku, nebo v případě přechovávání takové látky žákem.

Každý, kdo se nebezpečného chování dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně právní ochrany.

V případě, že se o takovém nebezpečném chování škola dozví, je nucena splnit zákonnou ohlašovací povinnost vůči zákonnému zástupci žáka a orgánům sociálně právní ochrany dětí (§ 7 odst. 1 a § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., Zákon o sociálně právní ochraně dětí).

Kouření v areálu školy je přísně zakázáno.

Jde o porušení zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, v platném znění a postupuje se v souladu se zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, resp. zákonem č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

V případě podezření, že žák kouří tabákové výrobky, hlásí škola tuto skutečnost zákonnému zástupci.

Žákům se zakazuje vnášet do školy, prodávat, podávat, anebo zde užívat takové látky, které napodobují tvar, vzhled návykových látek anebo evokují jejich chuť (např. el. cigarety, nikotinové sáčky).

Sankční rozpětí

- a) držení nebo konzumace návykových látek v malém množství v areálu školy nebo během školních akcí – DRŠ až snížený stupeň z chování
- b) držení návykových látek ve větším než malém množství nebo jejich distribuce v areálu školy, respektive během školních akcí – řešení případu za účasti policie (trestný čin nebo provinění)
- c) vstup do areálu školy pod vlivem alkoholu či jiné omamné a psychotropní látky – DRŠ až snížený stupeň z chování

Překročení školního řádu v ostatních případech

Porušení ustanovení školního řádu v méně závažných případech, které odporují pravidlům slušného chování.

Sankční rozpětí

Odstupňováno dle četnosti a závažnosti – NTU až snížený stupeň z chování

Příklady porušení školního řádu a odpovídající kázeňská opatření nebo snížení stupně známky z chování

1. *Napomenutí třídního učitele*

- vyrušování ve vyučování nebo na kulturních a společenských akcích pořádaných školou
- nedostatečná práce v hodině a neplnění úkolů zadaných učitelem
- zapomínání domácích úkolů, pomůcek a žákovské knížky
- podvody při písemkách
- pozdní omlouvání absence
- vulgární a hrubé chování a vyjadřování
- opakované a bezdůvodné nepřezouvání se
- neopakované ničení školního majetku menšího rozsahu (malování po lavici, zdi aj.)
- neopakované poškození osobního majetku spolužáků
- opakované nošení kšiltovek a jiných pokrývek hlavy v budově školy
- porušování pravidel školní jídelny (ve školní jídelně se žák vyskytuje pouze tehdy, když jde na oběd nebo si oběd odhlásit)
- používání mobilů, MP3, MP4 během výuky nebo na kulturních a společenských akcích pořádaných školou
- nevhodné chování o přestávkách
- manipulace s okny bez dohledu učitele a vyklánění se z oken
- neplnění povinností služby ve třídě nebo šatně
- úmyslné ublížení na zdraví menšího rozsahu – první selhání

2. *Důtka třídního učitele*

- opakování přestupků z oddílu 1.
- pozdní příchody do vyučovacích hodin – 5x za čtvrtletí
- pořizování zvukových nebo obrazových záznamů (mobily, kamerami, diktafony apod.) bez souhlasu dotčených osob
- zapomínání domácích úkolů, pomůcek a žákovské knížky – 10x za čtvrtletí
- neomluvená absence do výše 2 vyučovacích hodin
- vnášení pyrotechniky a dalších nebezpečných předmětů do školy nebo na akce školy

3. *Důtka ředitele školy*

- neustálé opakování přestupků z oddílu 1. a 2.
- krádež menšího rozsahu
- kouření v prostorách školy nebo na školních akcích, které probíhají mimo budovu školy
- použití pyrotechniky a dalších nebezpečných předmětů ve škole nebo na akcích školy
- svévolné opuštění budovy školy
- zapomínání domácích úkolů, pomůcek a žákovské knížky – 20x za čtvrtletí
- neomluvená absence do výše 3 vyučovacích hodin
- aktivní verbální šikana (nadávání, zesměšňování, urážky)

4. Druhý stupeň z chování

- opakování přestupků z oddílu 1., 2. a 3.
- byla udělena všechna předchozí kázeňská opatření a žák se nezlepšil
- podvody nebo krádeže většího rozsahu
- zničení nebo závažné poškození školního nebo soukromého majetku většího rozsahu
- hrubý slovní útok žáka vůči pracovníkovi školy
- opakované úmyslné ublížení na zdraví
- psychické týrání spolužáků, pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy
- nepřímá aktivní šikana (pošle někoho, aby oběť zbil apod.)
- přímá fyzická šikana
- projevy rasismu a propagace násilí, fašismu a dalších hnutí směřující k potlačení práv jedince nebo skupiny osob
- opakované svévolné opuštění budovy školy
- opakované kouření v prostorách školy nebo na školních akcích, které probíhají mimo budovu školy
- požití alkoholu, omamné nebo psychotropní látky v prostorách školy a jejím blízkém okolí, případně na akcích školy
- manipulace s předměty ohrožující bezpečnost a zdraví žáků (pyrotechnický materiál a zbraně) ve škole a na akcích pořádaných školou
- opakované krádeže menšího rozsahu
- neomluvená absence do výše 4 vyučovacích hodin

5. Třetí stupeň z chování

- opakování přestupků z oddílu 4.
- byla udělena všechna předchozí kázeňská opatření a žák se nezlepšil
- soustavné a velmi závažné porušování školního řádu
- úmyslné ublížení na zdraví většího rozsahu nebo s následky
- zvláště hrubý slovní nebo fyzický útok žáka vůči pracovníkovi školy
- opakovaná aktivní přímá fyzická šikana
- soustavné a velmi závažné porušování školního řádu
- neomluvená absence vyšší jak 4 vyučovacích hodin

Závěrečná ustanovení

1. Sankční řád školy byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 25. 8. 2022.
2. Sankční řád doplňuje školní řád a je jeho nedílnou součástí.
3. Sankční řád byl novelizován dne 2. 1. 2018

Přílohy: Souhlas zákonného zástupce nezletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL
Příloha č. 1 Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j.: 20 006/2007-51)

V Třebíči dne 1. září 2023

Mgr. Karel Dolák, ředitel školy

**Souhlas zákonného zástupce nezletilého žáka
s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL**

Škola, adresa, razítko: **Základní škola Třebíč, ul. Kpt. Jaroše 836
Kpt. Jaroše 836
674 01 Třebíč**

Souhlasné prohlášení zákonného zástupce k možnosti orientačního testování přítomnosti návykových látek v lidském organismu v průběhu školního roku/..... .

Způsob testování: Testování na přítomnost **alkoholu pomocí dechové zkoušky**, v případě přítomnosti **OPL pomocí zkoušky ze slin**.

Jméno a příjmení žáka

Souhlasím s možností orientačního testování přítomnosti návykových látek v organismu mého syna/dcery, **existuje-li důvodné podezření z požití návykové látky a možného ohrožení jeho/jejího zdraví**.

V Třebíči dne:

.....
Jméno a příjmení zákonného zástupce

.....
Podpis

I. Jak řešit případy související s užíváním návykových látek v prostředí škol a školských zařízení

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (m. j. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol nebo tabák. To, co je považováno za OPL, jedy a prekursory, stanoví ve svých přílohách zákon o návykových látkách (§ 2 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách). Jsou to látky podléhající zvláštnímu způsobu zacházení.

V České republice není stanovena věková hranice pro užívání návykových látek (OPL, alkoholu i tabákových výrobků). Konzumace návykových látek není považována za protiprávní jednání. Jejich užívání osobami mladšími 18 let je ovšem považováno za nebezpečné chování. Každý nezletilec, který se takového jednání dopouští, má nárok na pomoc orgánu sociálně-právní ochrany dítěte (§ 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí). Navádění k užívání návykových látek, nebo podpora takového chování u osob mladších 18 let jsou zakázány a takové jednání je přestupkem nebo trestným činem. Zakázán je rovněž prodej tabáku a alkoholických nápojů těmto osobám. Užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti není přípustné. Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci nebo studenti (dále jen „žáci“) omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

Při řešení problematiky spojené s užíváním návykových látek je třeba spolupracovat s celou řadou institucí. Spolupráce musí být navázána dříve, než nastanou problémy. Je třeba si vybudovat korektní vztahy s obvodním (místním) oddělením Policie ČR a znát kontakt na specialistu Policie České republiky na oddělení (odboru) obecné kriminality služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky na okresním (obvodním, městském) ředitelství, popř. správě kraje nebo správě hl. m. Prahy, který se zabývá odhalováním a dokumentováním kriminality dětí, závadového chování dětí, trestnou činností páchanou na mládeži a závadovým jednáním a spolupracuje se školami a školskými zařízeními. V rámci vytváření preventivních programů je užitečné být v kontaktu s Preventivně informační skupinou Policie ČR, která je zřízena u okresních (obvodních, městských) ředitelství policie. Dalšími důležitými kontaktními místy jsou orgány sociálně-právní ochrany dětí v obcích s rozšířenou působností, pracoviště městské (obecní) policie, školská poradenská a preventivně výchovná zařízení, regionální nestátní a neziskové organizace apod.

Doporučené postupy školy

- (1) Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.
- (2) Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí.
- (3) Školním řádem školy a vnitřním řádem školského zařízení (dále jen „školní řád“) jasně vymezit zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.
- (4) Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.
- (5) Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.
- (6) Působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.

(7) Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.

(8) Poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.

(9) Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, školská poradenská zařízení apod.

(10) V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností a zákonným zástupcům žáka.

TABÁKOVÉ VÝROBKY

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit (§ 8 odst. 1 f) a odst. 2 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek). Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená.

(1) Prostory školy je třeba označit viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření (§ 9 odst. 2 a 3 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek). Takto je třeba označit vnitřní i vnější prostory.

(2) Školním řádem je nutné kouření v prostorách školy zakázat a stanovit sankce za porušování tohoto zákazu (§ 30 odst. 1 c) zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon) a § 35 odst. 1 písm. e), g) a § 36 odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek).

Konzumace tabákových výrobků ve škole

(1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

(2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy (příloha č. 3/II vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve znění vyhlášky č. 197/2016).

(3) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.

(4) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyzoomí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

(5) Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

ALKOHOL

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. (§ 12 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky)

- (1) Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných (§ 11 odst. 2 písm. b) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek).
- (2) Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- (3) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- (4) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- (5) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (6) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.
- (7) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
- (8) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte (§ 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí).
- (9) Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- (10) V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- (11) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- (12) V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jako je uvedeno od bodu 3. O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
- (13) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

(1) V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- d) Zpracují stručný záznam o události.

(2) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy (příloha č. 3/II vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve znění vyhlášky č. 197/2016).
- d) O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

OPL

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo (§ 283 až § 287 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník). Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

(1) Školním řádem škola stanoví zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanoví zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanoví rovněž sankci za porušení zákazu.

(2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 283 až § 287 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí (§ 367 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník), se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace OPL ve škole

(1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

(2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

(3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

(4) V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

(5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.

- (6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
- (9) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte (§ 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí). Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- (10) V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- (11) Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
- (12) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
- (13) V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
- (14) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

- (1) Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- (2) Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přešůpek, nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- (3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- (4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- (5) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- (3) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
- (4) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- (3) O nález sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- (4) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- (5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

- (1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- (2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
- (3) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

II. Jak řešit případy související s krádežemi a vandalismem v prostředí škol

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Jak postupovat preventivně proti krádežím

- (1) Ve školním řádu uvést, že krádeže jsou protiprávním jednáním a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

(2) Upozornit žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola ve školním řádu, školské zařízení ve vnitřním řádu:

a) zdůrazní, že (cenné) věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním nemají žáci do školy nebo školského zařízení nosit

nebo

b) ředitel školy ve školním řádu určí způsob zajištění těchto předmětů na určeném místě.

I v případě, že bude žákům doporučeno nenosit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5 000 Kč (§ 2945 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník); pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení (§ 2948 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník).

(3) Vést žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

(1) O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.

(2) Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.

(3) V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

(1) Ve školním řádu uvést, že každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

(2) V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

(1) Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.

(2) V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.

(3) V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.